

Előfizetési árak helyben és vidéken:

Egy évre	12 korona
Félévre	6 korona
Negyedévre . . .	3 korona
Egyes szám ára	12 fillér

MEGJELENIK VASÁRNAP
ÉS CSÜTÖRTÖK REGGEL

HATÁRŐR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

□ □ Ujvidék, □ □
Petőfi-utca 47. szám,ahová a lap szellemi s anyagi részé
illető közlemények küldendők.Ilyen közleményeket és megkere-
séseket lapunk nyomdája is elfogad

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

A kizsarrolt ország.

Ha átnézzük a munkapárti kormány jövő évi költségvetését, *megdöbbenő* kilátások támadnak lelkünkben, mert azt látjuk, hogy abban *minden nemzeti* célú és érdekű tétel megnyirbálva van és megcsontva. Néptanítás, középoktatás, egészségügy, gyermekvédelem, iparfejlesztés, városok támogatása — meg ki tudná hirtelen felsorolni, mennyi közérdekű cél — mind nem fejlődhetik abban a tempóban és arányban előre, amelyben törvények, vagy előző kormányok tervei szerint fejlődnie kellene. Az egész költségvetés csupa fősvény *takarékosság az egészséges nemzeti fejlődés rovására.*

De miért takarékoskodik így a kormány és kinek? Talán azért, hogy az agyonsanyargatott nép immár elviselhetlenné vált terhein könnyítsen, tán hogy a súlyos adókat leszállíthassa? Eszé ágában sincs a nemzeti munkapártnak, hogy ilyen igazán nemzeti munkát végezzen. Hanem azért, mert kell pénz a *hadseregre, a hadihajókra, ágyukra és létszámemelésre.*

Ennek a koldusa lesz itt minden és mindenki. A kultúra, a nemzeti fejlődés, a népjólét céljai mind hallgassanak el, vonuljanak félre, mert jön a mindeneknél előbbre való, mindent megemésztő, telhetetlen hadsereg. Hosszu évekig nem fog itt fejlődni semmi, mert amit csak ki tud izzadni ez az elátkozott föld, amit csak ki lehet préselni ebből az átokverte nemzetből: az mind megy a hadsereg feneketlen pénztárába. Várjon mindenki, türrön és nélkülözön min-eenki, mert a *hadseregnek kell* a magyar állam minden bevétele, minden jövedelme.

Az egészségügy, a gyermekvédelem, a közoktatás, a parcellázás, a nép földhöz juttatása, a borértékesítés, a legelőfejlesztés: mindannyi gyógyítása nemzeti életünk nyílt sebeinek egy pár millió korona költséggel nagy lépésekben volna előbbre vihető. De — várjanak! Mert nem az a cél, hogy az elmaradott Magyarország műveltségben, gazdaságban, egészségben előre haladjon, hanem az, hogy az osztrák-magyar monarchia katonai nagyhatalom legyen.

Ez a kormánynak és Tiszának a célja, vágya, istensége. Ezért álljon meg

egész Magyarország fejlődése, ezért növekedjék a kétségbeesésig a magyar nép terhe. Ezért kell megadóztatni a nép mindennapi, kis szükségleteit is, *a sót, a gyufát, a petroléumot.*

Azt mondják: első dolog, hogy meg tudjuk védeni magunkat s ezért első a hadsereg szükséglete. Nem igaz. Első dolog, hogy legyen *mit* megvédeni. *Mit fog megvédeni nálunk* a nagyhatalmi haderő? Az adósságainkat, a nyomoruságunkat, a semminket? Bolond ember az, aki úgy őrizteti meg a birtokát, hogy a birtok egész jövedelmét odaadja az őrzőknek.

De nem is arra készül ez a hadsereg, hogy bennünket megvédjen, nem is az a cél, hogy a hadsereg harcképességét, győzelmi kilátásait emeljék. Ha igazán erre és csak erre törekednének, akkor a magyar ezredekben feltétlenül azonnal bekellene hozniok a magyar szolgálati nyelvet. Mert az idei hadgyakorlatokon a magyarul vezényelt honvédség mindenütt fényesen legyőzte a németül vezetett közös csapatokat. S ez nem az első eset. Eddig csaknem minden magyarországi hadgyakorlatnak ez volt az eredménye. Hát ha igazán csak a harcképesség célját nézik, miért nem vonják le annak a tapasztalatnak a tanulságait?

Bécsben *nem engedik* nemzetivé tenni a magyarországi sereget, pedig tudják, hogy csak úgy győzhetnének vele. Mert nem arra kell nekik a közös hadsereg, hogy minket megvédjenek, hanem hogy megtartsák vele a monarchia egységét, hogy Magyarországot oda láncolják Ausztriához, elfojtsák még a *gazdasági önállóságra törekvés*ét is és kényszerítsék, hogy mindig Ausztria gyarmata legyen. Erre való, erre alkalmas a közös hadsereg és ezért a célért kell a magyar nemzetnek áldoznia valósággal a gyermekei szájától elvett keserves milliókkal.

Ha a magyar nemzet még a Tisza létszámemelési őrvongására se ébred fel; ha még ezeket a gyilkos terheket is magára veszi; ha még ezek ellen se próbál a végső kétségbeesés elszántságával védekezni: akkor csakugyan megérdemli sorsát.

Az általános, egyenlő, titkos választójog ország- szövetségének fiókja alakulóban.

A jövő Magyarország politikai és gazdasági kialakulásának alapfeltételül ma már az általános, egyenlő, titkos választójogot ismerik el és vallják országszerte s ennek előkészítése, megvalósítása érdekében alakult meg Budapesten az országos szövetség és szervezkednek az ország minden részében. *Ujvidéken* is már korábban élénk visszhangra talált az eszme és vasárnap e hó 20-án a Récei-szálló éttermében tartott népes értekezlet egyhangulag kimondotta az ujvidéki fiók megalakítását. Nem egy társadalmi osztály, nem egy politikai párt, de osztály és politikai pártállásra való tekintet nélkül jelentek meg, hogy a fiók megalakítása iránt határozzanak s annak szélesebb keretben leendő terjesztését előkészítsék.

Az értekezletet Dr. Kubinyi Károly nyitotta meg, ki arra való utalással, hogy ezuttal csak azoknak küldött meghívót, akikről tudva van, hogy az eszmét vallják — örömmel üdvözlö a szép számban megjelenteket, majd rövid szavakban ismerteti az összejövetel célját, a mai választójog reformjának szükségességét. Magyarországot — ugymond — alkotmányos államnak nevezik; évezrede már, hogy alkotmányát kivívta s nagy küzdelmek, nagy véráldozatok árán fentartotta, de az olyan alkotmány, mely a nép szuverén akaratának kifejezője kell hogy legyen, csonka, ha nem fejezi ki a nép akaratát, ha milliók ki vannak zárva és meg vannak fosztva annak lehetőségétől, hogy a politikai életben résztvegyenek. E csonka szervezetnek véget vetni, azt kiegészíteni, a hiányokat kipótolni s javítani és az egész nemzetet bevinni az alkotmányi sáncaiba: ennek szükségét érzi minden polgár s tudja mindenki, hogy a választójog reformja elodázatlan. Hogy reformok lépjenek életbe, ennek szükségességét hirdetik és vallják mindenütt, minden pártban, eziránt nincs is kétség, csak a megvalósítás tekintetében van eltérés. Kifogást emelnek egyfelől, hogy a választójogot nem lehet annyira kiszélesíteni és csak az értelmiséget óhajtják ejogban részesíteni, másfelől az az ellenvetés, hogy Magyarország lényegesen szenved magyar hegemoniájában, mert a nemzetiségek ütközőpontot képeznek. Ezzel szemben az országos szövetség és a nagy többség az általános, egyenlő, titkos választójog elvét vallják s a nemzetet egész teljében kívánják felruházni azon jogokkal,

Bogdány és Társa, Ujvidék

II., Rákóczi-ut 66. (Telefon 219.) ☒ Budapest, VI., Dálnok-u. 12. SAJÁT HÁZBAN
TELEFON 988.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatorna és világítási berendező vállalat.

melyek pénz- és véráldozati kötelezettségéből folyólag kétségtelenül megilletik. Ez a mi elvünk, akik az általános, egyenlő, titkos választójog hívei vagyunk s ezért kívánjuk, hogy azok a milliók, akik pénzükkkel, vérükkel áldozni kötelesek, jogot szerezzenek arra is, hogy párt, felekezet és nemzetiség különbsége nélkül részesei legyenek a politikai élet jogainak. Nem elég az eszmét megvalósítani s általánossá tenni a választójogot, de kell, hogy az mentesítsék minden pressziótól, tehát *titkos* legyen. Hisz a titkosság már most is, a választójog jelenlegi szűk keretei mellett is reformot, lényeges javulást jelentene. Ezen eszme megvalósítását tüzte ki céljául az orsz. szövetség s ezért hívta egybe a mai értekezletet, hogy állást foglaljon és a fiók megalakítása iránt nyilatkozzék.

A sűrű helyeslésekkel meg-megszakított beszéd után a jelenlevők egyhangulag kimondták, hogy a fiók megalakítását szükségesnek tartják, mire Dr. Kubinyi Károly ily értelemben mondja ki a határozatot.

Ezután Dr. Hadzsi Koszta szerb nyelven mondott nagyhatású beszédet, melyben az általános, egyenlő, titkos választójogot az igazi politikai és alkotmányos élet elengedhetlen követelményének mondotta. Szerinte a jog- és alkotmánytan értelmében a törvény a nép kifejezett akarata. De vajon lehet-e összes érvényben levő törvényeinkről elmondani, hogy bennük a nép akarata kifejezésre jutott? Népakarat-e az, hogy olyan törvények alkottassanak, amelyek a kis existenciákat terhesítik, a nagyokat pedig tehermentesítik? Népakarat-e az, hogy nincs garanciális törvényünk arra, hogy még az utolsó párnát is el nem adják a szegény ember feje alól s a nép nevében történnek-e az összes alkotmány- és jogsértések? A 20 milliónyi nemzet akarata-e, hogy akkor, midőn az államnak nagyobb jövedelmekre van szüksége, nem a latifundiumos birtokokat terheli meg, hanem a mindennapi életszükségleteket terheli meg erősebben, amiáltal éppen a szegény állampolgárt sújtják? És így kérdezhetném — ugymond — hogy népakarat-e mindaz, amit mai közállapotaink közt megsínylünk.

De nem kell tovább folytatnom: tudjuk, érezzük mindannyian, hogy gyors, gyökeres reformokra van égető szükség, ezeknek alapfeltétele pedig az általános, egyenlő, titkos választójog azonnali életbeléptetése.

Berczebler Lipót úgy találja, hogy bár politikai pártállás és egyéb tekintetben lehetnek és vannak nézeteltérések, egy kérdésben mind egyetértünk, t. i. az általános, egyenlő, titkos választójog megteremtésének szükségességében. Az alkotmány tartalma: alkotni s midőn legszebb polgári jogainkat kivívni akarjuk, alkotunk, mert az alkotmányt kiegészítjük. Az alkotmány kiegészítését, megváltoztatását alkotásnak tartja, ép úgy mint a 48-as idők, melyek sők, azelőtt nem létezett jogunkat jogunkat kivívták, megalapozták. Valamint a miveltég nem tartozik egy-egy politikai párt keretébe, ép úgy az általános, egyenlő, titkos választójog sem lehet egy politikai párt kizárólagos joga és tulajdona. Ellenkezőleg, programjába felvette ma már minden párt s a pártokon belül csakis egyesek nem akarják. Vallás- és nemzetiségnek nem szabad akadályt képeznie, mert valamint a haza veszedelmében, háboruban nem kérdezik, milyen vallásu vagy nemzetiségű a harcos, ép úgy a politikai jogok gyakorlásában sem szolgálhat akadályul, annál kevésbé, mert ha az állam fennállhatására nehéz és terhes áldozatokat kell hoznia minden polgárnak, úgy a polgári köteletség-biztosító politikai jogtól sem fosztható meg. Mint az általános, egyenlő, titkos választójog Hive til-

A Városi Artézi Jódozfürdő

uj

automobilomnibusa

a gaggenai

: gyárban :

elkészít és

feladásra

: került. :

Néhány nap

mulva már

a forgalom-

nak lesz

: átadva. :

Az új 14 üléses automo-

bilomnibus a fürdőtől a

Rákóczi-uton

át a Vasem-

berig, onnan

az Andrássy

utcán Eötvös

téren, Ber-

csényi Miklós

utcán, Buza-

téren át a

Temerini és

Radicsevits-

utcák sarkáig

fog

közlekedni.

A részletes menetrendet

legközelebb közreadjuk.

AZ UJVIDEKI VÁROSI ÁRTEZ JÓDOSFÜRDŐ

IGAZGATÓSÁGA.

takozik, hogy ez a jog csak egyes, történelmi multu osztályoké legyen és jogosnak tartja, hogy nemcsak kérni, de követelni is kell annak mielőbbi megvalósítását.

Vics Mihály a szociáldemokraták nevében kijelenti, hogy örömmel csatlakoznak a megindított mozgalomhoz s míg elvtársai szilárd kintartásáról biztosít, kéri a jelenlevőket, hogy a hasznos és szükséges eszme megvalósítása céljából indított mozgalom sikeréért tovább is minden lehetőt megtegyenek.

Miután szólásra nem jelentkezett, Dr. Kubinyi a további szervezkedésre szükséges intézkedéseket sorolja fel, majd megalakult az újvidéki fiók szervező bizottsága és választmánya. Elnökké lett közfelkiáltással: Dr. Kubinyi Károly, alelnök: Dr. Hadzsi Koszta, Balla Árpád; jegyzők: Dr. Lustig Nándor, Dr. Báics Lázár. A választmány tagjai: Berczeller Lipót, Szalay Lajos, Dr. Kovács Bódog, Apró György, Bruck Ferenc, Dr. Endrőci Mihály, Erős Márton, Geiszler József, Hajós Miksa, Kincses Endre, Lovrekovich Ferenc, Dr. Szabó Lajos, Zambauer Ágoston, Tomics Jása, Kličin Mita, Popadics Péter, Letics János, Tyoszity Milán, Koturov Nikola, Bradvarovics Koszta, Dottlics Szevén, Jovanovics M. Vakin, Vics Mihály, Müller Gáspár és Dürbeck György.

Dr. Kubinyi Károly miután még felhatalmazást két, hogy a választmány a budapesti orsz. szövetséggel érintkezésbe lépve, a további szervezkedés és nagygyűlés egybehívása iránt intézkedhessék, köszönetet mond a megjeleneteknek és az értekezletet bezárja.

HIREK.

T. olvasóinkat, akik egyik-másik negyedről még mindig elmaradtak, kérjük, hogy az esedékessé vált hátralékot mielőbb beküldeni sziveskedjenek.

Korhási főorvosunk tanulmányuton. Dr. Schossberger Sándor, a közkórház igazgató főorvosa, aki egy alkalmat sem mulaszt el, hogy az orvosi tudomány újabb vívmányait megismerje, magáéva tegye s jóformán minden évben külföldi tanulmányutat tesz, egy-egy speciális szakbani ismereteit gyarapítandó, az idén is 2 hétig volt Berlinben és Frankfurtban, honnan e hó 19-én tért vissza. Legutóbbi utjában főleg az Ehrlich-féle szerum kezelését tanulmányozta s Berlinben Wechselmann 300 ágyas osztályát látogatta, hol reggeltől estig az egész napot, sokszor még a fél éjszakákat is egyes betegek megfigyelésével töltötte. Ottléte alatt körülbelül 200 Ehrlich-injekciót végzett közösen s megfigyelte a 4—5 hónap óta kezelés alatt álló, valamint az újabb és a kezelés minden szakából való betegeket, a többi szabad időt a fáradságos Wassermann-féle vér- és görcsövi vizsgálatokkal töltötte, amelyek nélkül a gyógyulást nem lehet megállapítani. Frankfurtban Ehrlichnél járt, kinek beszámolt a látottakról. Külföldön e téren szerzett tapasztalatait Dr. Schossberger Sándor kettős irányban kívánja és fogja értékesíteni: egyrészt az orvosi szaklapokban fogja közzétenni, másrészt a vér-bajban szenvedőket részesíti tapasztalatai eredményében, amennyiben legközelebb már a kórházban fogja Ehrlich szerumát alkalmazni.

Az első hó. A mult heti havazástól eltekintve, mely csak néhány percig tartott, az első hó tulajdonképpen e hó 22-én hullott, már a reggeli órákban indult meg ez a havazás és megszakítás nélkül szállingolt a fehér pehely, fehér lepellel vonva be a tetőket és csatakossá téve a járdákat.

Az Újvidéki atletikai club vasárnap tartotta alakuló-gyűlését. Az ideiglenes tiszti karba megválasztottak: Elnök: Kojov Otta János. Alelnök: Dénes Ferenc. Titkár: Belohorszki Géza. Pénztárnok: Payer József. Ellenőr: Graul Ede. Ugyész: Gáál Ferenc. Művezető:

Sipos János...
vül 10 re...
lasztatott...
az alapsza...
tartandó g...
terjesztés...
belül 50...
csak ez a...
toláshoz...
alvó sport

Elhal...
f. decemb...
e napon a...
— dec. 4

Hajó...
józsi rés...
vonalon l...
állomások...
évre beszi

Halál...
lyának a...
szete miat...
részét bör...
nyovszky...
zott és b...
hármán e...
összevszte

gyesi ves...
korcsmájá...
ideig, de...
ital is hev...
utána me...
érték egy...
Bisnyovsz...
Tölgyesi...
mért ellen...
beleszurta...
jobban ne...
éjtett a...
órákban t...
meredett...
nyomozás...
részleteit...
aludt még...
valamint

Cukr...
ideje mo...
Bácskaba...
mértékbe...
szociális...
nak mód...
első taka...
hosszabb...
eredmény...
molt be...
és elhatá...
pítási gy...
gyár, at...
répaterm

Fe...
községe...
új jegyz...
tása jöv...
még p...
alapján

Az...
gyermek...
vallás- é...
alatt tar...
hogy az...
Balatona...
talan ál...
Hoepfner...
matba is...
rül az...
amelyet...
feladatok...
húsen az...
fajdalma...
kellő á...
nyolta a...
gyermek...
hogy a...
jaja tár...
jegyek...
és megr...
szanatór...
Corvin

A...
s kéts

Sipos János. Jegyző: Halász Ferenc. Azonkivül 10 rendes és 2 pót választmányi tag választott. 5-ös bizottság küldetett ki, amely az alapszabályokat a nov. 27-én, vasárnap megtartandó gyűlés előterjeszti elfogadás és felterjesztés végett. Az alakuló gyűlésen körülbelül 50 sportkedvelő ifjú jelent meg s ha csak ez az 50 ifjú hozzájárul a komoly sporttoláshoz, úgy rövid idő alatt fellendül az annyira alvó sportélet. Rajta! Fel a harcra!

Elhalasztott dalestély. Az Ujvidéki Dalárda f. december 3-ra hirdetett dalestélyét — mivel e napon az I. nőegyletnek lesz hangversenye — dec. 4-én, vasárnap tartja meg.

Hajózás. A m. kir. folyam- és tengerhajózási részvénytársaság a Vukovár—ujvidéki vonalon levő Opatovác és Bácsujlak ladikállomásokat e hó 21-től kezdődőleg a folyó évre beszüntette.

Halálos kártyázás. Tölgyesi József, Topolyának a falu rossza volt és verekedő természete miatt a korcsmák réme, aki életének jó részét börtönben töltötte. Mult vasárnap Bisnyovszky és Becskei napszamosokkal kártyázott és borozgatott. Éjfél utáni 1 órakor mindhárman erősen be voltak rugva s a kártyán összevessztek. A korcsmáros tudva, hogy Tölgyesi veszedelmes ember, kiparancsolta a korcsmájából, a másik kettő még maradt egy ideig, de szörnyen forrt bennük az indulat, az ital is hevítette őket s így elhatározták, hogy utána mennek és elverik Tölgyesit. Utól is érték egy néptelen, sötét utcában s ekkor Bisnyovszky hátulról elkapta, a földre teperte. Tölgyesi védekezett s ököllel hatalmas ütést mért ellenfelére, ki bicskát rántott s azt kétszer beleszurta Tölgyesi fejébe. A vér láttára még jobban neki böszült s egymásután 9 szurást ejtett a már halott ember combján. Hajnali órákban találtak rá a vérben fetengő, halottá meredett emberre s a megindított csendőri nyomozás csakhamar felderítette a bűntény részleteit és kézrekerítette a tettest, aki otthon aludt még, de a ruhájára tapadt vért és sarat, valamint véres bicskáját nem tudta letagadni.

Cukorgyár a Bácskában. Már hosszabb ideje mozgalom indult meg az iránt, hogy a Bácskában cukorgyár létesíttessék, ami nagy mértékben előmozdítaná a megye gazdasági és szociális jólétét. Ezt a kérdést és megoldásának módjait Dr. Galambos Pál, az óbecsei első takarékpénztár és hitelbank igazgatója, hosszabb idő óta tanulmányozta s tanulmánya eredményéről legutóbb egy értekezleten számolt be. Az értekezlet magáévá tette az eszmét és elhatározta, hogy legközelebb formális alapítási gyűlést tartanak. Hogy hová kerül a gyár, attól függ, hogy hol biztosítható elég répatermelő terület.

Felavatási ünnepély. Felsőkabol községe tudvalevőleg új községházát és új jegyzői lakot építtetett. Ennek felavatása jövő vasárnap, nov. 27-én iörténik, még pedig az előljáróság határozata alapján nagyszabású ünnepély keretében.

Az első balatoni gyermekszanatórium. A gyermekszanatórium tanács gróf Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszter elnöksége alatt tartott ülésében megállapodott abban, hogy az első balatoni gyermekszanatóriumot Balatonalmádban építi fel a veszprémi káptalan által felajánlott telken. Az építkezés Hoepfner Gidó műépítész útján már folyamatba is tétetett és nyárára már üzembe kerül az első balatoni gyermekszanatórium, amelyet nemeslelkű alapítói azon irgalmas feladatok szolgálatába bocsájtanak, hogy enyhítsen azon szegény, senyedő beteg kisdedek fájdalmain, akik most ezer és ezer számra kellek ápolás hiányában elpusztulnak. Méltányolta a pénzügyminiszter is a balatoni gyermekszanatórium mielőbbi létesítését azzal, hogy a balatonalmádi gyermekszanatórium céljaira tárgysorsjátékot engedélyezett. A sorsjegyek darabonként 1 koronáért árusíthatnak és megrendelhetők a Balatonalmádi Gyermekszanatórium sorsjáték irodájában Budapest Corvin tér 1. szám alatt.

A városok államsegélye. Az a folytonos és kétségbeesett panaszkodás, amelylyel a

Felhívás.

Folyó évi november hó végén megnyílik az első ujvidéki

jég- és kerek korcsolya műpálya

kb. 1000 m² területen, a modern technika összes vívmányaival felszerelve.

A műpálya egész éven át nyitva lesz s berendezése olyképp van konstruálva, hogy vegyesen korcsolya és kerek korcsolyapályának alkalmazható. Megszűnik tehát az az anomália, hogy egy téli saisonban csak pár napig lehet a pályát használni, mert enyhe időben a pálya azonnal kerek korcsolyapályára változtatható át. A pályát a külföldön tapasztalt összes újításokkal felszereltük: lesz kényelmes, elegáns buffet, kellemes melegedő, alkalmas korcsolyacsatoló helyiségek, villamos világítás, hetenkint katonazene.

Felhívjuk tehát városunk közönségének figyelmét ezen hiánytöltő vállalatunkra, s egyben jelezzük, hogy

bérletekre előjegyzések már most elfogadtnak

Kassovitz Zsigmond

szállítási hivatalában,
Kossuth Lajos-u. 37.

Kiváló tisztelettel

Első ujvidéki

jég- és kerek korcsolya műpálya vállalat.

magyar városok sürgették tarthatatlan helyzetük orvoslását, végre cselekedetre kényszeríti a kormányt. Az eddigi két millió karonás államsegélyt a jövő évben három millió koronára akarják emelni. Pontos megállapították, hogy a városoknak azok a kiadásai, melyeket az államnak kellene viselnie, kilenc millió koronára rugnak. A kormány az államsegély felhasználását nem bizta a városok tetszésére. Kötelesek azt elsősorban a rendszeresített állásokban tényleg alkalmazásban levő városi, közigazgatási tisztviselők fizetésének és lakpénzének ideiglenes pótlékára fordítani. Ha erre a célra nem kell, mert a tisztviselők fizetését már rendezték, az államsegély felhasználása a következő sorrendben történjék: altisztek, szolgák, rendőrök fizetésjavítására a rendőrség fejlesztésére, közegészségügyi intézmények létesítésére. A jövő évi évi államsegély felosztásánál az az elv lesz irányadó, hogy a városok az 1909 évben nekik jutott összeg másfélszeresét kapják.

Uj vasuti fuvarlevelek. A hivatalos lap legutóbbi száma közli a pénzügyminiszterium rendeletét az új mintájú kincstári bélyegek belföldi és magyarosztrák, magyar-bosnyák hercegovinai forgalomban használható vasuti fuvarlevél úrlapok forgalomba hozatala tárgyában. Az új fuvarlevelek csak a szöveg tekintetében térnek el némileg a jelenleg használatban levőktől. Használatuk 1911. január 1-vel válik kötelezővé.

Felelős szerkesztő: Zanbauer Ágoston.
Laptulajdonos: az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt

Ostobasság! Nem kell a gyermeket vattába burkolni.

- Rossz időben is ki kell mennie, nemcsak az iskolába, hanem játszani is. Hanem óvatosnak kell azért lenni és ezért jó, ha a gyermek mindig magával visz néhány darab valódi Fay-féle szodeni ásványpasztillát. Akkor bizonyos, hogy a nyálk-hártyák veszedelmes izgatását elhárítja, s a gyermeknek semmi baja sem történik.
- A hol gyermekek vannak. Fay valódi szodeni pasztillájának nem szabad hiányoznia. Minden idevágó üzletben kapható dobozonként 1. kor. 25 fillérért.

LEDA

Schicht-Stearin-Gyertyák

a legfinomabbak valamennyi közül!
Elegáns csomagolás!

Nem folynak! Nem kormosodnak!
Nincs szaguk! Nem füstölnek!

Tiszta, nyugodt lánggal égnek.

Eladó vendéglő,

A „zsandárhoz“ címzett Petőfi-utca 25. sz. Ládi-féle jó forgalmu vendéglő elköltözés miatt azonnal eladó.

Kiss István,
vendéglős.

APOLLO Színház

Ujvidék.

A legegánsabb közönség kedvelt szórakozó helye. Kétnaponként változó elsőrangú, fővárosi, szigoruan családias műsor! — Kényelmes berendezett, jól szellőztetett helyiség. Előadás kezdete hétköznaponként este 6-tól 11-ig. Vasár- és ünnepnap d. u. 4-től.

Atelier pour robes et confection Weith Hermann.

Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc-utca 28. sz.

T. Cim.

Van szerencsém b. figyelmébe ajánlani, hogy nődivattermekben a legfinomabb, legizlésteljesebb francia és angol munkák készülnek.

12 évi gyakorlatom Ujvidéken és a környéken, valamint igen t. megrendelőim elégedettsége feljogosítanak arra, hogy divattermemet mint I. rendűt ajánljam.

Mint hogy a jó munka időt igényel, a t. hölgyközönség figyelmét felhívom arra, hogy a karácsonyi árszabást már most alkalmazom s dacára a csodálatos olcsóságnak, a nálam készülő öltözeteknél és ruháknál a legfessebb, legmodernebb szabást és a legfinomabb hozzávalót alkalmazom.

Hogy a megbízások lehető leggyorsabban teljesíthetők legyenek, megrendeléseikkel a t. hölgyek ne késsenek soká.

Szives megrendeléseit kéri tisztelettel

Weith Hermann.

Eredeti szerémi hegyi

BOROK

eladása 50 litertől felfelé

hordókban és palackokban.

Kész új hordók forrázva

állandóan raktáron vannak.

Wachtl Imre kádár

Ujvidék, Petőfi-utca 8. szám.

(saját házában).

Figyelmeztetés!

A Schicht
szarvasszappant

valódi csakis a

Schicht

névvel és a „szarvas” véd-
jeggyel!

100 darab **Névjegy**
1.60 fillér.

Tyukszem és lábizzadásban szenvedőknek!

„MAGNIFIK”

feltétlen biztos hatású tyukszemirtó 5—6 bekenés után a tyukszem kipusztul. **Ára korona 1.50.**

„CONTRASUDOR”

feltétlen biztos hatású ásványpor láb vagy egyéb testrészi izzadás ellen. **Ára korona 1.—.**

Egyedüli képviselő Ujvidéken

Weisz Vilmos cipőáruház tulajdonos Ferencz Józseftér 3. Wagnerpalota.

Egyben ajánlom dusan felszerelt

Amerikai, angol és Kobrak-cipő raktáramat.

Hygienikus gyermekcipő osztály.

Szolid kiszolgálás szabott árak mellett.

EHRlich „606”

Legközelebb megjelenik

= sajátkezű munkája =

Ehrlich és Hata

az általuk feltatált „606” gyógyító szerről. **Discrét széküldés.**

AZ EREDETI KISÉRLETEK MEGŐRÖKITETT ÉLETHŰ KÉPEIVEL.

IRTAK: DR. EHRlich P. ÉS DR. HATA S.

Magyarra fordította, előszóval és magyarázattal ellátta:

Dr Marschalkó Tamás

kolozsvári egyetemi tanár.

Tudományos értéke mellett szenzációsan érdekes munka, melynek tartalmát minden kultúrembernek ismernie kell. **BOLTI ÁRA: FÜZVE 6 K. DISZKÖTÉSBE 8 K.**

Az előfizetési összeg beküldése esetén BÉRMENTVE küldjük, utánvételes rendelés esetén a portót a rendelő fizeti. — **MEGRENDELHETŐ:**

Hegedüs és Sándor

könyvkiadóhivatalától DEBRECZENBEN és bármely más hazai könyvkereskedőnél.

ROPS

biztonsági gyorsfőzőnek 1910-es modelle nemcsak tökéletes ideális forraló, melyet semmilyen más meg nem közelít, de egyszerűsége remek disztárgy is.

Csakis ilyent tessék elfogadni!!

mert a régi modell nem lévén tökéletes, az 1910-es modellt óriási áldozattal tökéletesítve hoztuk forgalomba.

Ennek alakja művészi, külszíne sötét galvánóbronz, tökéletes minden részében, lapos alakú, erős, az égője, mely intenzív lángot ad, e r ő s, alkatrészei szétszedhetők, tisztíthatók cserélhetők.

Ezen tökéletes Ropsnak az ára is csak **K. 4**

Kapható minden szaküzletben, hol pótrészeket is árusítanak.

Rops Fémárúgyár R. T.

Budapest, V. I. Váci-út 74. szám.

Prospektus ingyen és bérmentve küldetük.

Köhögés

rekedség, hurut és elnyálkásodás, görcs és számarköhögés ellen ne vegyünk mást,

mint a jóizű

Kaiser-féle

mell-karmellákat

a „Három fenyő”-vel.

5900

közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól, kezekszik a biztos sikerről.

Csomagja 20 és 40 fill. Doboz 60 fill.

Árusítja Ujvidéken: Herzeg István, Grossinger J., Küchler Béla, Petrovics és Popovics, Stefanovics L. fia, Klein Oszkár. Továbbá: Strasser István Karióca, Peros K. Bavaniste, Houdl J. Ruma, Kozjak Á. örökösei Ruma, Ratais T. örökösei Apatin, Brodski A., Adamffy L. Péteryárad, Wryaschkovic Mitrovic, Hainiss Antal India, Wagner Ág. Dobrica, Peternek Otto Ujszankamen.

BERGER RIZZI gépirói, könyvviteli és gyorsírói

□□□ SZAKISKOLÁT NYITOTT, □□□

mely minden hó 1-én és 15-én kezdi az illető tanfolyamot, még pedig szigorúan szakképzett, lelkiismeretes és célszerű vezetés mellett.

A legujabb rendszerű írógépek!

A gépirás tanfolyama 2 hétig, a könyvvitelé és gyorsírásé 4 hónapig tart. Oktatás nyerhető a németnyelvben is

DIJAK: a gépirás egész tanf. 20 kor., könyvvitel 1. kor., gyorsírói 10 kor., a német nyelvi 8 kor. havonként Bővebb felvilágosítás és jelentkezés Hán-utca 5. sz